

Тамара Шевчук, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри теорії і методик початкової освіти
Рівненського державного гуманітарного університету
Ольга Ткачук, старший викладач
кафедри теорії і методик початкової освіти
Рівненського державного гуманітарного університету

АНАЛІЗ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті проаналізовано методичне забезпечення розвитку діалогічного мовлення учнів початкової школи засобами інтерактивних технологій. Обґрунтовано значиму роль підручників української мови та читання як способу навчання здобувачів освіти, засвоєння знань, передбачених типовими освітніми програмами. Зосереджено увагу на дидактичному матеріалі цих підручників. Зазначено, що зміст вправ та завдань дозволяє вчителю самостійно коригувати їх застосування на уроці залежно від рівня знань кожного учня, створюючи індивідуальну освітню траєкторію для кожного окремого здобувача початкової освіти або для цілого класу.

Ключові слова: діалогічне мовлення; діалогічна компетентність; ситуаційна вправа; ситуації мовлення; інтерактивні технології; мовленнєво-комунікативні завдання; інтерактивні технології.

Табл. 3. Літ. 8.

Tamara Shevchuk, Ph.D. (Philology), Associate
Professor of the Theory and Methods of
Primary Education Department, Rivne State University
Olga Tkachuk, Senior Lecturer of the Theory and Methods of
Primary Education Department, Rivne State University

ANALYSIS OF METHODOLOGICAL PROVISION OF THE DEVELOPMENT OF DIALOGICAL SPEECH IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS USING INTERACTIVE TECHNOLOGIES

The article analyzes the methodological support for the development of dialogic speech of primary school students using interactive technologies. The attention is focused on the problem of developing dialogic speech in Ukrainian language and reading lessons as a complex, multifaceted, phased process of cognitive and practical activity of primary school students. The author substantiates the significant role of Ukrainian language and reading textbooks as a means of teaching students, mastering the knowledge provided by typical educational programs (1–2, 3–4). In terms of the possibilities of developing dialogic speech through interactive technologies, three textbooks “Ukrainian Language and Reading” for 3rd grade students under the general editorship of O. Ishchenko, M. Vashulenko and K. Ponomaryova are characterized. The attention is focused on the didactic material of these textbooks, which enables the teacher to apply a wide range of methods and technologies for the formation of third-graders’ dialogic speech. The purpose of using exercises for mastering dialogic skills by pupils is determined. The speech and communication tasks of textbooks are interpreted as components of situational exercises. It is noted that the content of the exercises and tasks allows teachers to independently make them interactive or supplement them with situational tasks and game elements, that is, to adjust the use of didactic material in the classroom depending on the level of knowledge of each student, creating an individual educational trajectory for each individual student of primary education or for the whole class. It has been found that in the analyzed textbooks most of the exercises are aimed at the development of written speech, which indicates the need to compile a system of exercises for the development of dialogic speech.

Keywords: dialogic speech; dialogic competence; situational exercise; speech situations; interactive technologies; speech and communication tasks; interactive technologies.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження методичного забезпечення розвитку діалогічного мовлення учнів початкової школи засобами інтерактивного навчання зумовлена процесами модернізації в початковій шкільній освіті, Концепцією Нової української школи, удосконалення мовної освіти молодших школярів на інноваційній основі для реалізації оновлених мети і завдань мовно-літературної освітньої галузі; недостатньою розробленістю проблеми розвитку діалогічного мовлення в методиці вивчення україн-

ської мови та читання й недосконалим методичним забезпеченням освітнього процесу щодо вироблення навичок спілкування молодших школярів, що призводить до не сформованості початкової комунікативної компетентності та соціалізації учнів.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Аналіз науково-педагогічних джерел свідчить, що проблема методичного забезпечення розвитку діалогічного мовлення учнів початкової школи засобами інтерактивних технологій ще недостатньо розв’язана. Відсутні практичні розробки, які були б спрямо-

АНАЛІЗ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

вані на системний аналіз методичного забезпечення вказаного процесу, хоча значна увага приділена проблемі розвитку діалогічного мовлення школярів на різних вікових етапах в лінгводидактичних студіях А. Богуш, О. Бондарчук, О. Петрук, Н. Ростікус, Л. Соловець, Г. Філь тощо; розвитку мовлення, зокрема й діалогічного, у процесі роботи з текстом – Н. Будій, Л. Варзацької, О. Вашуленко, Н. Гац, І. Головка, С. Дем'яненко, Л. Міненко, Л. Шевчук, Н. Янко та ін. Використання інтерактивних технологій на уроках української мови в початковій школі, їхній вплив на формування комунікативної компетентності й розвиток мовлення молодших школярів плідно досліджували М. Варварук, Л. Грицин, Г. Коберник, Л. Галаєвська, Г. Максимчук, Л. Охріменко, О. Пометун, І. Раєвська, О. Хома, О. Яцун та ін.

Спостереження за процесом навчання української мови, здійснене провідними методистами України (Л. Варзацька, Л. Галаєвська, К. Пономарьова, Н. Ростікус) засвідчили, що розвиток діалогічного мовлення в початкових класах часто є пріоритетом лише уроків розвитку зв'язного мовлення, тому, на думку вчених, розвиток умінь діалогічного мовлення – це процес досить складний, несистемний, не завжди керований з огляду на слабку взаємодію між змістовим, мотиваційним й операційним компонентами.

Мета статті: проаналізувати методичне забезпечення розвитку діалогічного мовлення учнів початкової школи засобами інтерактивних технологій.

Виклад основного матеріалу. Розвиток діалогічного мовлення на уроках української мови – це складний, багатоаспектний, поетапний процес пізнавальної й практичної діяльності учнів. Важливу роль у ньому відіграють підручники української мови та читання, що визначають певний сценарій навчального процесу, покликані представляти варіанти впровадження методів роботи, націлених на розвиток діалогічного мовлення здобувачів освіти. На жаль, здебільшого підручники не передбачають

виконання інтерактивних вправ і завдань, тому вчителі самостійно можуть надавати чинним вправам з підручників інтерактивного характеру або доповнювати наявні в ньому вправи ситуативними завданнями та ігровими елементами.

У НУШ функціонують варіативні підручники, за якими навчаються учні 1–4 класів. Наприклад, у загальноосвітніх школах міста Рівного, найчастіше вчителі для навчання третьокласників обирають три – підручники за загальною редакцією О. Іщенко, М. Вашуленка та К. Пономарьової, тому ми схарактеризуємо саме ці підручники в аспекті можливостей розвитку діалогічного мовлення засобами інтерактивних технологій.

1. Підручник “Українська мова та читання”, авторами якого є О. Іщенко та А. Іщенко [4].

Матеріал у підручнику розміщено інтегровано, тобто на кожному уроці пропонується текст для читання та на його основі відбувається вивчення мовних і мовленнєвих явищ. Цьому підпорядковано 5 рубрик, які позначають провідний вид діяльності на уроці: “Читаємо та обговорюємо”, “Говоримо й слухаємо”, “Пишемо правильно”, “Складаємо тексти”, “Вчимо мову”. Умовні позначення методичної системи підручника чітко вказують, яке завдання виконується в групах (колективно-групова форма), яке – в парах, що пропонується виконати як домашнє завдання, а яке пов'язане з портфоліо. Загалом підручник справляє хороше враження, дібрано цікаві тексти з творів В. Нестайка, М. Носова, Р. Єнджієвської-Врубель, Н. Гузєєвої, Станіслава Лема, Роальда Даля, Б. Кантіні, Юліана Тувіма, Григорія Фальковича тощо. Як бачимо, більшість авторів – відомі письменники зарубіжної літератури, що, на нашу думку, знижує виховний потенціал підручника. Ми проаналізували вправи підручника в аспекті їхнього впливу на розвиток діалогічного мовлення та можливості надання завданням інтерактивного характеру. Результати кількісно-якісного аналізу узагальнили в таблиці 1.

Таблиця 1

**Результати аналізу вправ підручника “Українська мова та читання”
(О. Іщенко, А. Іщенко) для 3 класу**

Назва розділу	Кількість вправ	Вправи на діалог	Потенційно інтерактивні	Парна форма	Групове виконання
Повторення. Текст (У школі і на вулиці)	99	1	10	12	9
Речення (Я пізнаю світ)	60	1	8	10	6
Будова слова (фантастика і фантазія)	78	1	6	7	9
Будова слова (світ, де перемагає добро)	63	0	3	4	10
Середній результат	77	0,9 %	7 %	8,1 %	8,3 %

Як свідчать дані таблиці, вправ, спрямованих на розвиток діалогічного мовлення дуже мало (0,9 %),

в середньому вони становлять 7 % від загальної кількості вправ. Наприклад, до першої теми учням

АНАЛІЗ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

пропонується прочитати діалоги, подумати над інтонацією в реченнях без розділових знаків у кінці, придумати репліки, яких не вистачає [4, 8]. Учні мають розіграти подані діалоги з сусідом по парті.

Вдалим з погляду інтеграції різних видів мовленнєвої діяльності вважаємо урок, присвячений читанню й обговоренню діалогу. Для цього школярам необхідно прочитати початок оповідання М. Носова “Як Незнайко складав вірші”, але завдань для роботи на обговорення й створення діалогу не заплановано [4, 34].

Окремо слід зазначити, що в аналізованому підручнику є поодинокі цікаві вправи, які ми розглядаємо як потенційно інтерактивні за умови їх модифікації. Це умовно ситуативні (3), одна вправа-інсценізація, творче завдання на створення комікса за казкою “Котигорошко”, укладання інфографіки до виучуваних мовних явищ тощо.

Усе зазначене вище свідчить про необхідність укладання системи вправ на розвиток діалогічного мовлення, оскільки більшість завдань спрямовано на роботу над монологічним усним мовленням або письмом як видом мовленнєвої діяльності.

2. Підручник “Українська мова та читання” (автори К. Пономарьова, Л. Гайова).

За цими ж параметрами ми проаналізували підручник, укладений К. Пономарьовою. Нам імпонує загальна тема першої частини підручника “Подорожуймо Україною”, весь дидактичний матеріал видання присвячено цікавим фактам з історії, культури, географії різних куточків нашої країни. Слід зазначити, що автори не інтегрували мову й читання в окремі параграфи, а присвятили 1 частину українській мові, а другу – урокам читання. Серед умовних позначень – “Поспілкуйся з іншими”, “Працюй у парі”. Показовим є те, що мовний матеріал розміщено від найменших одиниць (звуків) до одиниць вищого рівня (речення, текст), що, на наш погляд, – це свідчення застосування системного, а не комунікативного підходу до вивчення мови. На першому ж уроці автори пропонують учням взяти інтерв'ю в однокласниці/однокласника, розпитавши їх про найбільш пам'ятні враження від літніх канікул [7, 5]. Майже всі вправи на розвиток діалогічного мовлення – це взяти інтерв'ю, тобто завдання є однотипними. Результати аналізу ми узагальнили в наступній таблиці.

Як бачимо, кількість вправ на розвиток діалогічного мовлення та тих, яким легко надати інтерактивного забарвлення, значно більша, ніж у підручнику

Таблиця 2

**Результати аналізу вправ підручника “Українська мова та читання”
(К. Пономарьова, Л. Гайова) для 3 класу**

Назва розділу	Кількість вправ	Вправи на діалог	Потенційно інтерактивні	Парна форма	Групове виконання
Повторення. Пригадую знання про звуки і букви	90	4	6	17	21
Спостерігаю за значенням слів	44	0	3	10	12
Досліджую будову слова	183	6	12	21	34
Досліджую частини мови	186	4	7	19	23
Будую речення	57	2	6	13	20
Досліджую текст	71	3	4	18	24
Середній результат	63	2,6 %	5,1 %	14 %	19 %

О. Іщенко та А. Іщенко. Якщо брати у відсотковому відношенні, то питома вага цих вправ становить близько 13 % від загальної кількості. Автори надають перевагу колективно-груповій формі роботи на уроці, а для розвитку діалогічного мовлення складені насамперед вправи парної форми виконання. Отже, методичний апарат аналізованого підручника потребує доповнення інтерактивними вправами.

3. Підручник “Українська мова та читання” (автори М. Вашуленко, Н. Васильківська, С. Дубовик).

Підручник М. Вашуленка, Н. Васильківської та С. Дубовик [1], побудовано традиційно, без інтегрування мовного матеріалу та літературного читання в одному параграфі, тому ми проаналізували тільки першу частину видання, де вміщено матеріал до уроків української мови. Серед умовних позначень використано “Працюємо в парах”, “Працюємо у

груп”, що чітко вказує на форму виконання. Наприклад: Вправа 11 *Працюйте в парах! Поспілкуйтеся одне з одним про свої імена* [1, 106]. Вправа 5 *Працюйте в групах! Поміркуйте, як ви будете висловлюватись у ситуаціях, коли потрібно 1) розказати друзям смішну історію, яка нещодавно трапилася з вами; 2) на уроці української мови відповісти на запитання вчителя, що називається текстом; 3) на уроці читання описати красу берізки восени. Розіграйте розмову за однією із ситуацій* [1, 21].

Крім цього, нам імпонує рубрика “Хвилинка спілкування”, що регулярно зустрічається на сторінках підручника, мета якої ознайомити з діалогом та продовжити його в парі. Є певний відсоток ситуативних вправ і умовно ситуативних. Наприклад, на кожному уроці на етапі вивчення мовного матеріалу використовують елементи ролівої гри “Я

**АНАЛІЗ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ
УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

вчитель / Я учень” або, якщо пропонується матеріал для спостереження, то – “Я дослідник / я дослідниця”. Таким вправам легко надати ситуативності й розподілити ролі.

Результати якісно-кількісного аналізу системи вправ із розвитку діалогічного мовлення узагальнили в таблиці.

Дані таблиці засвідчують, що в аналізованому підручнику вправи на розвиток діалогічного мовлення зустрічаються частіше, ніж у підручниках інших авторів. Питома вага таких вправ становить більше 20 % від загальної кількості вправ. Є ситуативні завдання, розв’язання яких позитивно впливає на формування діалогічних умінь. Наприклад: *Уяви*

Таблиця 3

**Результати аналізу вправ підручника “Українська мова та читання”
(М. Вашуленко, Н. Васильківська, С. Дубовик) для 3 класу**

Назва розділу	Кількість вправ	Вправи на діалог	Потенційні інтерактивні	Парна форма	Групове виконання
Повторення. Текст	65	6	12	9	11
Речення	40	4	10	6	9
Слово. Значення слова	29	2	6	4	6
Будова слова	98	4	11	6	8
Частини мови	139	6	15	10	12
Середній результат	74	4,4 %	10,8 %	7 %	9,1 %

себе журналістом...; уяви ситуацію..., складіть і розіграйте сценку за поданою ситуацією; розіграй подібну сценку вдома з кимось із рідних тощо. Крім того, до потенційно інтерактивних вправ ми віднесли такі: *постав запитання за змістом картини і запиши відповіді, розіграйте в ролях уривок із відомої казки, продовжте розмову* тощо. Матеріал підручника відповідає умовам розвитку діалогічного мовлення, зокрема інтеграції видів мовленнєвої діяльності, комунікативній спрямованості вправ, поетапному формуванню вмінь діалогічного мовлення.

На нашу думку, дуже цікавими та корисними для вчителів є навчально-методичні посібники “Інтерактивні методи навчання у початковій школі” (автор О. Кондратюк) [5], “Інтерактивні технології навчання в початковій школі” (упорядник О. Пометун) [3], “Інтерактивні методи навчання в практиці початкової школи” (упорядники О. Стребна, А. Соценко) [2], “Розвиток діалогічного мовлення засобами інсценізації” (автор Н. Медведь) [6], які можуть значно полегшити й інтенсифікувати роботу вчителя з використання інтерактивних технологій у вивченні української мови за чинними підручниками для третіх класів.

Аналіз нормативних документів та методичного забезпечення вивчення української мови в аспекті розвитку діалогічного мовлення засвідчив, що Державний стандарт і типові освітні програми з української мови для початкової школи спрямовують роботу вчителя на розвиток діалогічного мовлення, формування початкової діалогічної компетентності як складника комунікативної. У пояснювальній записці до програми зазначається, що розвиток діалогічного мовлення буде досяжним, якщо використовувати інтерактивні форми навчання – кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі

проекти; сюжетно рольові ігри, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо [8].

Висновки. Сьогодні у Новій українській школі (1–4) функціонує дві типових освітніх програми: одна створена під керівництвом О. Савченко, друга – Р. Шияна, видані варіативні підручники для навчання учнів 1–4 класів тощо, проте недостатньо методичного забезпечення, не завжди воно якісне, зокрема те, що забезпечує, мовно-літературну освітню галузь; розроблених методик, наприклад, методики формування діалогічного мовлення засобами інтерактивного навчання, які необхідно надати вчителям початкової освіти.

Нами проведено аналіз трьох чинних підручників з української мови та читання у 3 класі. У проаналізованих підручниках більшість вправ спрямовано на розвиток писемного мовлення, що свідчить про необхідність укладання системи вправ на розвиток діалогічного мовлення. Інтерактивний характер можна надати багатьом вправам і завданням, у чому допоможуть указані нами навчально-методичні посібники.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вашуленко М.С., Васильківська Н.А., Дубовик С.П. Українська мова та читання : підручник для 3 кл. закладів загальної середньої освіти (у 2-х ч.). Ч. 1. Київ : Освіта, 2020. 160 с.
2. Інтерактивні методи навчання в практиці початкової школи / Упоряд. О.В. Стребна, А.О. Соценко. Харків : Основа, 2006. 176 с.
3. Інтерактивні технології навчання в початковій школі : навч. посіб. / О.І. Пометун, Г.І. Коберник, О.А. Комар та ін. Умань : РВЦ “Софія”, 2009. 264 с.
4. Іщенко О., Іщенко А. Українська мова та читання : підручник для 3 класу. Ч. 1. Київ : Літера ЛТД, 2020. 112 с.
5. Кондратюк О.М. Технологія організації навчального діалогу молодших школярів. *Розвивальні технології*

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

навчання молодших школярів. Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2011. С. 64–119.

6. Медведь Н. Розвиток діалогічного мовлення засобами інсценізації. Харків : Основа, 2017. 112 с.

7. Пономарьова К. Українська мова та читання : підручник для 3 класу ЗЗСО. Ч. 1. Київ : УОВЦ “Оріон”, 2020. 160 с.

8. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти : 1–2 та 3–4 класи. Київ : Світоч, 2019. 336 с.

REFERENCES

1. Vashulenko, M.S., Vasykivska, N.A. & Dubovyk, S.P. (2020). *Ukrainska mova ta chytannia* [Ukrainian language and reading]. Textbook for 3rd grade. institutions of general secondary education (in 2 hours). Part 1. Kyiv, 160 p. [in Ukrainian].

2. Strebna, O. & Sotsenko, A. (Eds.). (2006). *Interaktyvni metody navchannia v praktytsi pochatkovoї shkoly* [Interactive learning methods in elementary school practice]. Kharkiv, 176 p. [in Ukrainian].

3. Pometun, O., Kobernyk, G., Komar, O. et al. (2009). *Interaktyvni tekhnolohii navchannia v pochatkovii shkoli*

[Interactive learning technologies in elementary school]. Education manual. Uman, 264 p. [in Ukrainian].

4. Ischenko, O. & Ischenko, A. (2020). *Ukrainska mova ta chytannia* [Ukrainian language and reading]. Textbook for 3rd grade. Part 1. Kyiv, 112 p. [in Ukrainian].

5. Kondratiuk, O.M. (2011). *Tekhnolohiia orhanizatsii navchalnoho dialohu molodshykh shkoliariv* [The technology of organizing an educational dialogue of junior high school students]. *Developmental technologies of teaching junior high school students*. Kharkiv, pp. 64–119. [in Ukrainian].

6. Medved, N. (2017). *Rozvytok dialohichnoho movlennia zasobamy instsenizatsii* [Development of dialogic speech by means of staging]. Kharkiv, 112 p. [in Ukrainian].

7. Ponomarova, K. (2020). *Ukrainska mova ta chytannia* [Ukrainian language and reading]. Textbook for 3rd grade ZZSO. Part 1. Kyiv, 160 p. [in Ukrainian].

8. *Typovi osvritni prohramy dlia zakladiv zahalnoi serednoi osvity: 1–2 ta 3–4 klasy* (2019). [Typical educational programs for general secondary education institutions: 1–2 and 3–4 grades]. Kyiv, 336 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 14.03.2023

УДК 378.016:373.051.12

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.277504>

Юлія Шалівська, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики виховання
Рівненського державного гуманітарного університету

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

У статті обґрунтовано важливість формування комунікативно-мовленнєвої компетентності майбутнього педагога під час навчання у закладі вищої освіти. Розкриті провідні поняття професійної площини формування комунікативно-мовленнєвої компетентності майбутнього педагога у процесі фахової підготовки, що потребували окреслення чи уточнення, зокрема, поняття: “фахова підготовка”, “готовність до професійної діяльності”, “професійна компетентність”, “комунікативно-мовленнєва компетентність”, “комунікативно-мовленнєва компетентність майбутнього педагога”, простежено їх взаємозалежність для успішного здійснення майбутньої професійної комунікативно-мовленнєвої діяльності.

Ключові слова: майбутній педагог; фахова підготовка; готовність до професійної діяльності; професійна компетентність; комунікативно-мовленнєва компетентність; комунікативно-мовленнєва компетентність майбутнього педагога.

Лит. 10.

Yuliya Shalivska, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor,
Associate Professor of the Theory and Methods of Education Department,
Rivne State University for the Humanities

FORMATION OF COMMUNICATIVE-SPEECH COMPETENCE OF THE FUTURE TEACHER IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING

The multifunctional activity of a teacher, the need to quickly respond to all modern demands, to act effectively in non-standard situations and, at the same time, to be a role model for pupils, require high-quality training of graduates of pedagogical institutions of higher education for future professional activities. The unities of theoretical and practical readiness to carry out pedagogical activity, the formation of personal qualities determine pedagogical competence, which integrates various types of competences that reveal the general abilities of the teacher to organize the educational process. The problem of communicativeness as a professional and personal quality, which ensures pedagogically appropriate communication and contributes to the solution of various pedagogical tasks in professional activity, is of particular importance. The level of communication of the future specialist depends on his worldview, level of education and presence of moral attitudes. The main characteristic of communicative-speech competence are: the teacher's ability to mobilize various knowledge of language, linguistic and non-